

Λονδίνο, 3.4.1998

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΚΟΡΥΦΗΣ ΑΣΙΑΣ - ΕΥΡΩΠΗΣ (ASEM)
(Πρώτη ημέρα εργασιών)

Με τη λήξη και της απογευματινής Συνόδου ο Πρωθυπουργός Κ. Σημίτης έδωσε συνέντευξη Τύπου προς τους Έλληνες δημοσιογράφους λέγοντας τα εξής:

«Κυρίες και Κύριοι χαίρετε.

Θα ήθελα να σας δώσω μια σύντομη ενημέρωση για ό,τι έγινε σήμερα το απόγευμα. Αύριο το μεσημέρι (4.4), όπως έχουμε συνεννοηθεί, θα κάνουμε μια ευρύτερη συζήτηση γύρω από όλα τα θέματα και οτιδήποτε άλλο θέλετε.

- Το κεντρικό θέμα, όπως σας ανέφερα σήμερα το πρωί, ήταν το θέμα της κρίσης στη Νοτιοανατολική Ασία, των επιπτώσεων που είχε η κρίση αυτή στις οικονομίες όλων των χωρών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του τρόπου που μπορεί να αντιμετωπιστεί τόσο η κρίση, όσο και η διασύνδεσή της με τις υπόλοιπες χώρες. Το ερώτημα ήταν επίσης αν η κρίση αυτή είναι μια κρίση περιορισμένη σε ένα χώρο, αν οφείλεται στις ιδιαιτερότητες αυτού του χώρου, στις πολιτικές που ακολουθήθηκαν εκεί ή αν πέρα από αυτά, έχει και άλλες αιτίες και έχει ιδίως ως αιτία τον τρόπο με τον οποίο μεταφέρονται τα κεφάλαια, τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η διαχείριση του χρηματιστικού κεφαλαίου, αν έχει την αιτία του στη δομή της παγκόσμιας αγοράς. Και αν ως εκ τούτου θα πρέπει να υπάρξουν και τρόποι ελέγχου στις διεθνείς κινήσεις κεφαλαίων

Το κείμενο, το οποίο εγκρίθηκε στο τέλος ως δήλωση-απόφαση, είναι σαφές ότι αποτελεί ένα μεγάλο βήμα. Η άποψη ότι μόνη αιτία ήσαν οι αδυναμίες των χωρών αυτών ήταν μια άποψη, η οποία δεν επικράτησε.

Αντίθετα επικράτησε η άποψη ότι θα πρέπει πέρα από τα γεγονότα αυτά, να ληφθούν μέτρα για να μπορέσει να υπάρξει διαφάνεια και αξιοπιστία, για να μπορέσει να υπάρξει γνώση κινήσεων κεφαλαίου, όχι μονάχα στις εσωτερικές αλλά και στις διεθνείς αγορές.

Υπήρξε, μετά από συζήτηση και διαφορετικές γνώμες, η κυρίαρχη άποψη, ότι θα πρέπει να υπάρξει μια πρόσκληση στους διεθνείς οργανισμούς, όπως στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο αλλά και άλλους διεθνείς οργανισμούς (Διεθνής Τράπεζα) ώστε να μπορέσουν να εξετάσουν πώς θα υπάρξει περισσότερη διαφάνεια, γνώση για τις συναλλαγές αυτές, τις αγορές συναλλάγματος, τις μεταβιβάσεις κεφαλαίων και πώς μπορούν να παρακολουθούν, αν όχι να ελεγχθούν, αυτές οι εξελίξεις για να μειωθεί η δυνατότητα να τρωθούν οι οικονομίες. Να υπάρξει, δηλαδή, περισσότερη σταθερότητα στην παγκόσμια Οικονομία.

Αυτό πρέπει να πω ότι είναι ένα μεγάλο βήμα. Γιατί η ιδέα αυτή, όπως ξέρετε, ήταν μια ιδέα, η οποία κυκλοφορούσε και είχε επανειλημμένα υποστηριχθεί. Είχαν γραφεί, γύρω από αυτήν, άρθρα, βιβλία, υπήρξαν προτάσεις, αλλά είναι ίσως η πρώτη φορά, αν όχι μια από τις σπάνιες φορές, που εκφράζεται σε ένα κείμενο επίσημο, σ' ένα κείμενο, που είναι Διακήρυξη-Δήλωση περισσότερων χωρών.

Είναι ένα σημαντικό βήμα γιατί αναγνωρίζεται ότι πρέπει, όχι μόνο να εξετασθούν οι διαρθρωτικές αλλαγές σε κάθε χώρα, η καλύτερη διαχείριση, ο τρόπος με τον οποίο χειρίζεται ένα σύνολο την οικονομική του πολιτική, αλλά αναγνωρίζεται, επιπλέον, ότι παίζει τεράστιο ρόλο και η κίνηση του κεφαλαίου σε παγκόσμια κλίμακα και ότι και εκεί θα πρέπει να δοθεί προσοχή, να υπάρχει διαφάνεια, προκειμένου να υπάρξει σταθερότητα στην παγκόσμια Οικονομία.

Αυτή τη στιγμή, βέβαια, αυτό έχει το χαρακτήρα μιας αναγνώρισης και μιας Δήλωσης. Από την αναγνώριση και τη Δήλωση αυτή μπορεί να ξεκινήσει μια σημαντική δουλειά που πιστεύω ότι μπορεί να έχει συνέχεια, γιατί υπήρχε κοινή πεποίθηση ότι κάτι πρέπει να κάνουμε.

Υπήρχε, τέλος, η κοινή άποψη ότι τα πράγματα πρέπει κάπως να αλλάξουν, σε σχέση με αυτό που γινόταν μέχρι σήμερα.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι αυτό ήταν ένα σημαντικό κεφάλαιο της σημερινής συζήτησης.

- Το δεύτερο κεφάλαιο της σημερινής συζήτησης ήταν το θέμα αν η Οικονομική και Νομισματική Ένωση της Ευρώπης (ΟΝΕ) πρόκειται να οδηγήσει σε μια αντιπαράθεση με τις χώρες της Ασίας, αν εξελίσσεται ένας κόσμος ο οποίος είναι διπολικός (η Ευρώπη από τη μια πλευρά, οι ΗΠΑ από την άλλη) ή ένας κόσμος τριπολικός (η Ασία ως τρίτη δύναμη).

Η απάντηση ήταν ότι δεν είναι έτσι και η επιδίωξη είναι να υπάρξει ένας πολυπολικός κόσμος (και η Λατινική Αμερική και η Αφρική θα πρέπει να αναπτυχθούν). Η πορεία αυτή δεν είναι μια πορεία προς αυξημένο προστατευτισμό, δεν είναι μια πορεία που αναπτύσσονται αντιτιθέμενα και ανταγωνιστικά μπλοκ, αλλά είναι μια πορεία που οδηγεί σε όλο και περισσότερη διασύνδεση - διαπλοκή και ταυτόχρονα ανάπτυξη των Οικονομιών.

Τους φόβους που είχαν οι χώρες της Ασίας -και τους εξέφρασαν στη Διάσκεψη- ότι η εξέλιξη στην ΟΝΕ θα οδηγήσει σε έναν αποκλεισμό, έναν περιορισμό των δικών τους προσπαθειών, είναι φόβοι που -όπως έδειξε και η συζήτηση- είναι αβάσιμοι. Υπάρχει επιθυμία, η πρόθεση και η πολιτική μιας όλο και στενότερης συνεργασίας, γιατί είναι σαφές ότι η ανάπτυξη του ενός εξαρτάται από την ανάπτυξη του άλλου. Οτι δεν μπορεί ο ένας χώρος να επιτύχει ένα καλύτερο βιοτικό επίπεδο, αν ταυτόχρονα δεν φροντίσει για ένα καλύτερο βιοτικό επίπεδο στους άλλους χώρους.

Επίσης τονίστηκε (κάτι που ξέρουμε εμείς από την εμπειρία μας) ότι, όπως η Ευρώπη αναπτύχθηκε μέσα από πολλούς ανταγωνισμούς και αντιπαλότητες, έτσι θα πρέπει να δούμε και την εξέλιξη στον κόσμο γενικά.

Η οικονομική ανάπτυξη και συνεργασία οδηγεί στο να ξεπεραστούν αυτές οι αντιπαλότητες. Και ενώ πριν από αρκετά χρόνια δεν υπήρχαν υπερεθνικές διεργασίες-συνεργασίες, τις βλέπουμε τώρα να κυριαρχούν, όχι μόνο στην Ευρώπη, αλλά και στην Ασία, τη Λατινική Αμερική και αλλού.

Με τον τρόπο αυτό μπορούμε να πούμε ότι έχουμε μπει σε μια νέα φάση της παγκόσμιας εξέλιξης. Η σημερινή συζήτηση και εκδήλωση το πιστοποιεί. Το πιστοποιεί γιατί

αν πάμε 40 χρόνια πίσω, θα δούμε ότι αυτό που έγινε σήμερα, δεν θα ήταν δυνατό. Πολύ απλά, για παράδειγμα, σήμερα μετείχε στη συνάντηση κορυφής ο Πρωθυπουργός του Βιετνάμ. Τότε δεν θα μπορούσε να συμμετάσχει. Οπως σήμερα ήταν στη σύσκεψη ο Πρωθυπουργός της Κίνας, τότε δεν θα ήταν επίσης παρών.

Σήμερα, Κίνα, Βιετνάμ, Ιαπωνία, Γερμανία, Γαλλία και άλλες ευρωπαϊκές χώρες κάθισαν και συζήτησαν για κοινά προβλήματα, όπως είναι η οικονομική κρίση, η αντιμετώπισή της και ο έλεγχος. Προβλήματα, τα οποία, τότε, ποτέ, κάτω και από την πίεση των ανταγωνισμών των στρατοπέδων, δεν θα είχαν διάθεση να συζητήσουν μαζί.

Η διαπίστωση, λοιπόν, είναι ότι υπάρχει μια εξέλιξη, που γεννά ελπίδα και εμπιστοσύνη ανάμεσα στις διάφορες χώρες.

Μια εξέλιξη η οποία δείχνει ότι, παρ' όλες τις δυσκολίες και παρ' όλους τους αργούς ρυθμούς, μπορούμε να προσβλέπουμε σ' ένα μέλλον στενότερης συνεργασίας, περισσότερο ειρήνης και καλύτερου βιοτικού επιπέδου.

Είμαι στη διάθεσή σας για περιορισμένο αριθμό ερωτήσεων, λόγω στενότητας χρόνου

ΤΣΙΡΙΓΩΤΑΚΗΣ (ΕΡΤ): Κύριε Πρόεδρε, μιλήσατε για «νέα φάση». Μήπως πρόκειται και για νέα ελληνική πολιτική στο χώρο της Ασίας;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Οχι. Νέα ελληνική πολιτική εμείς ήδη έχουμε. Έχουμε ανοίξει νέους δρόμους, έχουμε δημιουργήσει επαφές. Οπως θα ενθυμείσθε, έχουν πραγματοποιηθεί πολλές επισκέψεις Ελλήνων Υπουργών και στην Ιαπωνία και στην Κίνα. Ασφαλώς πρέπει και εμείς να αξιοποιήσουμε αυτές τις εξελίξεις.

Γ. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ (ΝΕΑ): Κύριε Πρόεδρε, στη Συνάντηση Κορυφής θέσατε θέμα Κόσσοβο;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν έθεσε θέμα Κόσσοβο. Το Κόσσοβο ήταν θέμα της ημερήσιας διάταξης. Στη συζήτηση επανέλαβα τη γνωστή ελληνική θέση: ότι η λύση στο Κόσσοβο πρέπει να βρεθεί μέσα από συζήτηση των δύο πλευρών, ότι εμείς είμαστε αντίθετοι με τη βία, με την τρομοκρατία και ότι είμαστε, βέβαια, αντίθετοι σε οποιαδήποτε αλλαγή συνόρων.

Προϋπόθεση της ειρήνης και της σταθερότητας στα Βαλκάνια είναι, οι όποιες εξελίξεις να υπάρξουν, μέσα στα υφιστάμενα σύνορα.

ΠΟΛΥΖΩΙΔΗΣ (ΑΝΤΕΝΝΑ): Μήπως θα ήταν εύκολο να εξειδικεύσετε κάπως όλη αυτή την ευρύτερη κίνηση της παγκόσμιας Οικονομίας, ώστε να μπορεί κανείς να καταλάβει τι απλές επιπτώσεις θα έχει για τους Έλληνες εργαζομένους (με τη συμπίεση των εισοδημάτων, την αλλαγή στους εργασιακούς όρους κλπ.) ώστε να μπορέσουμε να εφαρμόσουμε πιο απτά τα συμπεράσματα αυτά, για να δούμε τις επιπτώσεις, που θα υπάρξουν...;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ζητάτε από μένα μια ακαδημαϊκή διάλεξη. Ομως, επειδή αναφερθήκατε σε «συμπίεση του εισοδήματος των εργαζομένων», νομίζω ότι είναι πλέον γνω-

στό, πως στις χώρες της Ε.Ε., στις πιο αναπτυγμένες χώρες, αλλά και στην Ελλάδα, η αύξηση του εισοδήματος προκύπτει από την ποιότητα, την υψηλή τεχνολογία.

Το εισόδημα των εργαζομένων δεν προέρχεται από την απλή χειρονακτική προσφορά. Διότι απλή χειρονακτική προσφορά υπάρχει σε άλλες χώρες πολύ φθηνότερη. Το εισόδημα των εργαζομένων προέρχεται από ένα υψηλό επίπεδο οικονομίας που βασίζεται στην ποιότητα της ανάπτυξης. Το καλύτερο παράδειγμα είναι χώρες, όπως η Γαλλία, η Γερμανία, οι οποίες έχουν και κόστος εργασίας (υψηλούς μισθούς) και ταυτόχρονα μια προσφορά τεχνολογική και ποιοτική τέτοια, ώστε να μπορούν να συντηρούν την ανάπτυξή τους.

ΜΟΣΧΟΒΑΣ (ΕΞΟΥΣΙΑ): *Κύριε Πρόεδρε, συζητήσατε με το Βρετανό Πρωθυπουργό, ενόψει του Συμβουλίου Σύνδεσης Ε.Ε. - Τουρκίας, το Μάιο, και ευρω-τουρκικά θέματα, χρηματοδοτικό πρωτόκολλο κλπ. ;*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : Οχι, δεν συζητήσα με τον κ. Μπλερ θέματα χρηματοδοτικού πρωτοκόλλου Ε.Ε.- Τουρκίας. Πρέπει να έχετε και κατανόηση ότι ο κ. Μπλερ έχει να ασχοληθεί με όλη αυτή τη Σύνοδο.

Σας ευχαριστώ πολύ.